

UDDANNELSESPLAN

FOR

ERHVERVSFISKERIETS SIKKERHEDSKURSUS

Version 2.1

Dato: 23. oktober 2000

Forudsætninger

Optagelseskrav til elever på Erhvervsfiskeriets Sikkerhedskursus er:

- Alder mindst 16 år

Taksonomi

Til beskrivelse af formål og mål er anvendt den i bilag 1 beskrevne taksonomi (klassifikation af uddannelsesmål).

Formål

Efter afsluttet Sikkerhedskursus har eleven:

- fået en grundlæggende viden om arbejdssikkerheden om bord på et fiskefartøj, og er blevet bevidst om de sundhedsmæssige og sikkerhedsmæssige risici ved arbejdets udførelse,
- opnået færdigheder så vedkommende kan anvende normalt ombordværende søredningsudstyr,
- fået viden om godkendte søredningsmidler,
- opnået færdigheder så vedkommende kan efterse og vedligeholde søredningsudstyr,
- fået en orientering om de lovmæssige forhold vedrørende fiskerierhvervet.

Disse formål tilgodeses på basis af teoretisk og praktisk uddannelse ved:

- Gennem de anvendte undervisningsmetoder og -former at motivere eleven for efterfølgende praktik og uddannelse samt udvikle vedkommende til selvstændigt at kunne tilegne sig viden og være aktiv i egen læring.

Sikkerhedskurset giver, ifølge bekendtgørelse nr. 832 af 10. november 1999 om kvalifikationskrav til søfarende og fiskere og om sønæringsbeviser § 27, ret til at tage hyre på et fiskefartøj.

Tidsplan for uddannelsen

Erhvervsfiskeriets Sikkerhedskursus er normeret til 3 uger inklusiv afsluttende evaluering.

Opgavefordeling i Erhvervsfiskeriets Sikkerhedskursus

Skolerne har ansvaret for:

- at udforme undervisningsforløbs- og undervisningsplaner på grundlag af formåls- og målbeskrivelser i Uddannelseskontorets uddannelsesplan, herunder fastlægge pensum og angive undervisningsmetoder og –midler,
- at uddannelsen er omfattet af et godkendt kvalitetsstyringssystem,
- at gennemføre undervisningen og tilhørende evaluering i overensstemmelse med undervisningsplanerne,
- at gennemføre afsluttende evaluering i overensstemmelse med retningslinierne i uddannelsesplanerne,
- at optagelseskrav ved tilmelding til uddannelsen opfyldes ved fyldestgørende dokumentation,
- at tildele merit for relevant uddannelse og meddele merit med kortfattet begrundelse til Uddannelseskontoret,
- at registrere den enkelte elevs opnåede evalueringsresultater,
- at vejlede eleven om aktuelt uddannelsesforløb.

Uddannelseskontoret har ansvaret for:

- at udarbejde og vedligeholde uddannelsesplaner,
- at koordinere skolernes merittildeling,
- auditering på uddannelsesstederne,

Eleven har ansvaret for:

- at være aktiv i egen læring.

Emner i uddannelsen

Uddannelsen indeholder følgende emner:

Emne	Side
Sø sikkerhed	4
Arbejdssikkerhed (arbejdsmiljø)	5
Fiskerimetoder	6
Orientering	7
Brandbekæmpelse	8
Ergonomi	9
Førstehjælp, medicinkiste C.	10

Emne: Søsikkerhed

Formål

Eleven har gennem såvel teoretisk som praktisk undervisning fået en viden om søsikkerhed og redningsmidlers praktiske brug og vedligeholdelse samt en viden om søredningstjenestens organisation og helikopterredning således at vedkommende kan deltage i sikkerhedsarbejdet om bord på et fiskefartøj.

Målbeskrivelse

Efter afsluttet skoleophold er det målet, at eleven:

- skal kunne handle korrekt i en krisesituation, herunder mand over bord situationer,
- kunne anvende mønstringsruller og evakueringsplaner,
- har fået kendskab til nødradioer, GMDSS-systemet og anvendelse af EPIRB's og SART, nødbøjer, nødsignaler og pyroteknik,
- skal kunne iføre sig og anvende personlige redningsmidler herunder helikoptersele,
- skal kunne udføre almindelige vedligeholdelsesopgaver på personlige redningsmidler,
- skal kunne anvende/deltage i udsætning, betjening af og optagning af redningsfartøjer,
- skal kunne udsætte og entre redningsflåder,
- skal kunne anvende redningskrans,
- skal kunne vende en kæntret flåde.

Evaluering

Intern.

Emne: Arbejdssikkerhed (arbejdsmiljø)

Formål

Eleven har fået en sådan viden om sikkerhedsrisici, at vedkommende bliver i stand til, at udføre arbejdet om bord på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde samt fået opbygget en holdning til arbejdssikkerhed, så vedkommende er blevet bevidst om betydningen af et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Målbeskrivelse

Efter afsluttet skoleophold er det målet, at eleven:

- har fået kendskab til love og bekendtgørelser, der har betydning for egen og andres sikkerhed,
- har fået kendskab til forebyggende sikkerhedsarbejde, herunder forskellige metoder til forebyggelse af ulykker om bord,
- har fået kendskab til arten og anvendelsen af personlige værnemidler,
- har fået kendskab til faremomenterne under udsætning og optagning af fiskegrej ved:
  - vejr og strømforhold,
  - grejets beskaffenhed,
  - belyningsforhold,
  - kommunikationsforhold,
  - klargøring,
- har fået kendskab til faremomenterne under lastning og losning, herunder:
  - forholdsregler ved isning af fisk,
  - forholdsregler ved fryselaster,
  - forholdsregler ved issneglen,
  - certificering af laste- og lossegrej,
  - forholdsregler ved udvikling af svovlbrinte,
- har fået kendskab til faremomenterne under fortøjning, herunder:
  - forholdsregler ved klargøring af fortøjningsgrej,
  - brug af korrekt fortøjningsgrej,
  - arbejds- og brudbelastning for trosser og wirer,
  - risikozoner,
  - vedligeholdelse af fortøjningsgrej.
- har fået forståelse for betydningen af korrekt løfteteknik.
- kan medvirke ved anvendelsen af forskellige metoder og værktøjer til systematisk arbejdsmiljøarbejde, f.eks. arbejdspladsvurdering (APV).

Evaluering

Intern.

Emne: Fiskerimetoder

Formål

Eleven har gennem såvel teoretisk som praktisk undervisning fået en viden om de arbejdsprocesser, faremomenter og risikozoner der findes om bord på moderne trawl-, vod-, og garnkuttere.

Eleven har endvidere fået en viden om vagthold på fiskeskibe.

Målbeskrivelse

Efter afsluttet skoleophold er det målet, at eleven:

- har fået kendskab til udfiring og indhaling af trawlskovle,
- har fået kendskab til trawlets udsætning og indhaling,
- har fået kendskab til placering af wirer, blokke og sjækler,
- har fået kendskab til risikozoner under arbejdsprocesser,
- har fået kendskab til sikkerhedsiagttagelser under firing og hivning af anker,
- har fået kendskab til udsætning af snurrevodstov og vod,
- har fået kendskab til indhaling af vod,
- har fået kendskab til hold på snurrevodstov,
- har fået forståelse for risikoen ved overbelastning af tovet,
- har fået kendskab til udsætning af bøjer, bøjeankre (dræg) og bøjeliner,
- har fået kendskab til udsætning og haling af garnet,
- har fået kendskab til garnhaling,
- har fået kendskab til grundprincipperne for vagthold,

Evaluering

Intern.

Emne: Orientering

Formål

Eleven er orienteret om fiskerierhvervets forhold, herunder erhvervets berøring med offentlige myndigheder og institutioner, samt fiskeriuddannelser og pligter og rettigheder i forhold til sømandsloven.

Målbeskrivelse

Efter afsluttet skoleophold er det målet, at eleven er:

- orienteret om det fremtidige uddannelsesforløb, herunder muligheden for optagelse på skipperskole, samt andre fiskeri- og søfartsrelaterede erhverv,
- orienteret om søfartssociale og sundhedsmæssige forskrifter, herunder pligter og rettigheder i forhold til sømandsloven samt Fiskeriets Arbejds miljøtjeneste og havnesikkerhedsudvalgene,
- orienteret om Søfartsstyrelsens organisation, beføjelser og arbejdsopgaver,
- orienteret om Specialarbejderforbundet i Danmark og fiskeriforeninger.

Evaluerings

Ingen evaluering.

Emne: Brandbekæmpelse

Formål

Eleven har gennem såvel teoretisk som praktisk undervisning fået en sådan viden om brand, brandfare og brandbekæmpelse om bord i fiskeskibe, at vedkommende opnår en bevidst ansvarlig adfærd og omgang med brandfarlige stoffer og materialer, og er klar over betydningen af brandforebyggende foranstaltninger om bord.

Eleven kan indgå som en del af brandberedskabet om bord.

Målbeskrivelse

Efter afsluttet skoleophold er det målet, at eleven skal:

- have kendskab til brandrulle og brandplaner,
- have kendskab til en brands opståen, udbredelse og bekæmpelse,
- have kendskab til slukningsmidlers virkemåde og anvendelse i forhold til forskellige typer brande,
- have kendskab til slukningsmidlers rutinemæssige vedligeholdelse,
- have kendskab til konstruktive og forebyggende foranstaltninger til undgåelse af brande,
- kunne udlægge brandslanger og afrigge disse,
- kunne slukke forskellige typer brande, med forskellige slukningsmidler.
- kunne medvirke ved en eventuel evakuering i forbindelse med brand.

Evaluerings

Intern.

Emne: Ergonomi

Formål

Eleven har gennem såvel teoretisk som praktisk undervisning fået en grundlæggende viden om, hvilke fysiske faktorer der påvirker kroppen under arbejde, således at vedkommende kan medvirke til at forebygge arbejdsskader ved at anvende hensigtsmæssige arbejdsstillinger og bevægelser.

Målbeskrivelse

Efter afsluttet skoleophold er det målet, at eleven har:

- fået grundlæggende kendskab og praktisk erfaring med, hvilke belastninger kroppen udsættes for under forskellige arbejdsstillinger,
- fået forståelse for betydningen af hensigtsmæssige løfte-, bære-, skubbe- og trækkeknikker samt relevante hjælpemidler i forskellige situationer i forhold til skibets indretning og arbejdets organisering.

Evaluering

Intern.

Emne: Førstehjælp, medicinkiste C.

Formål

Formålet er at sætte eleven i stand til at yde livreddende førstehjælp ved forekommende ulykker og ved pludselige sygdomme på en sådan måde, at de syge eller tilskadekomne holdes i live/genoplives indtil mere kvalificeret hjælp når frem.

Målbeskrivelse

Undervisningen gennemføres i henhold til Søfartsstyrelsens Rundskrivelse AU nr. 1/99 af 11. januar 1999 vedrørende krav til kurser for erhvervelse af kvalifikationsbevis som sygdomsbehandler i anvendelse af medicinkiste C.

Evaluering

Intern samt bevis.

Bemærkning

Eleven kan erhverve et bevis for gennemført ”Grundkursus i førstehjælp” samt medicinkiste C.

BILAG 1: TAKSONOMI (klassifikation af uddannelsesmål)

Generelt

I nedenstående skema er angivet den taksonomi, der primært er anvendt i de følgende målbeskrivelser. For denne taksonomi gælder følgende:

- Klassifikationens enkelte trin forklarer en adfærd, som en elev, der har gennemført uddannelsen skal kunne udvise.
- Systemet består af seks klassifikationstrin (målkategorier). Tilsammen skulle de dække alle former for mål inden for områderne viden og intellektuelle færdigheder uanset uddannelsens art og fag.
- Klassifikationstrinene er ordnet efter kompleksitet. Kendskabsmålene er de mest simple og vurderingsmålene er de mest komplekse. Når eleven eksempelvis opfylder et mål på analyseniveau, kan vedkommende også opfylde kendskabs-, forståelses- og anvendelsesmål inden for samme problemkompleks eller emneområde.
- Hvis betegnelsen ”Orienterer om” anvendes, betragtes en egentlig indlæring ikke at foreligge, hvorfor det behandlede stof ikke skal kunne gives, og resultatkontrol derfor ikke udføres.

Klassifikation af uddannelsesmål (taksonomi) inden for viden og intellektuelle færdigheder		
Klassifikationens trin er:	Eksempler på egnede adfærdsudtryk:	Klassifikationstrinene kan kortfattet beskrives som følger:
1. <u>Have kendskab til:</u> Skal efter hukommelsen kunne gengive en meddelt information.	Beskrive, redegøre for, tilegne sig, identificere, nævne, definere, gengive, genkende.	Kendskab er def. snævert som godkendelse eller gengivelse af en meddelt information.
2. <u>Have forståelse af:</u> Skal med egen udtryksmåde kunne redegøre for en meddelt information og i en situation gøre brug af denne anvisning.	Forklare, formulere, fortolke, beregne, opstille, demonstrere, forklare med egne ord, give eksempler.	Forståelse inkluderer, at en given information kan fortolkes, hvilket forudsætter en reorganisation og sammenfatning af et givet indhold.
3. <u>Kunne anvende:</u> Skal i en normal situation, til hvilken en meddelt information naturligt kan henføres, kunne benytte denne uden anvisning.	Anvende, vælge, løse, skelne, afprøve, bruge, gennemføre, klassificere, konstatere, konstruere, opfylde, tilrettelægge, udnytte, udøve, varetage, virke.	Anvende indebærer, at tilegnede kundskaber kan overføres på nye situationer eller nye problemer, som svarer til allerede kendte typer.
4. <u>Kunne analysere:</u> Skal kunne opdele en information i dens bestanddele og gøre rede for, hvad der er karakteristisk for forholdet mellem	Sammenligne, sammenholde, finde, uddrage, udvælge, udlede, analysere, påvise, registrere.	Analyse er en information af første led i en mere selvstændig problemløsning af helt nye og ukendte problemer.
5. <u>Kunne foretage syntese:</u> Skal kunne sammenholde en meddelt information med tidligere erfaringer og derigennem formulere sin egen opfattelse af emnet.	Foreslå, fremstille, kombinere, konkludere, organisere, planlægge.	Syntese stiller krav om, at der udarbejdes en ny helhed. Eleverne skal sammenstille deres viden på en for dem ny måde.
6. <u>Kunne vurdere:</u> Skal ved kombination af kendskab, forståelse, anvendelse, analyse og syntese kunne foretage en afvejning af diverse opfattelser og påbaggrund heraf træffe en afgørelse.	Afgøre, kontrollere, bedømme, overveje, kritisere, diskutere, evaluere.	Vurdering inkluderer, at vurderingen baseres på kriterier. Det er ikke nok at fremsætte et subjektivt skøn. En vurdering vil ofte være præget af personlige holdninger, men disse må da komme klart til udtryk i de kriterier, der opstilles for vurderingen.

